

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Brno, Přemyslovo nám. 1

Přemyslovo nám. 1/89, 627 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 155

Termín konání inspekce: 13. – 15. září 2004

Čj.:	16-1119/04-5174
Signatura:	ol2cy101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Brno, Přemyslovo nám. 1, je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Statutární město Brno, Městská část Brno-Slatina, Budínská 2/88, 627 00 Brno. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 400 žáků, školní družinu s kapacitou 110 žáků a školní jídelnu. V době inspekce bylo ve 13 třídách základní školy vzděláváno 286 žáků. Do 4 oddělení školní družiny bylo zapsáno 100 žáků. Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2, do výuky 1. – 8. ročníku jsou zařazovány prvky daltonského plánu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk, přírodověda, hudební výchova a výtvarná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, fyzika, chemie a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ze čtrnácti pedagogických pracovníků, kteří v době inspekce vyučovali hospitovaným předmětům, jedenáct svým vzděláním splňovalo podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna učitelka tyto podmínky nesplňuje, jedna je nesplňuje pro 1. stupeň základní školy, na kterém vyučuje, a jedna splňuje pouze podmínky odborné způsobilosti pro výuku na 2. stupni základní školy. Učitelka, která vykonává funkci výchovné poradkyně déle než dva roky, neabsolvovala ani dosud nezahájila kvalifikační studium pro výchovné poradce. Úvazky jsou jednotlivým vyučujícím přidělovány uvážlivě s přihlédnutím k jejich aprobačním a potřebám školy.

Aktuální koncepce školy není písemně zpracována. Hlavním záměrem v oblasti výchovy a vzdělávání je rozšíření daltonské výuky na 2. stupeň základní školy. Organizační struktura je stanovena organizačním řádem. Jednotlivé útvary školy (pedagogický, provozní, ekonomický, stravování) plní funkci řídicí, organizační, výchovnou a výkonnou. V jejich čele stojí vedoucí ustanovení ředitelkou školy, kteří mají určeny pravomoci a náplně práce. Zodpovídají za plnění úkolů i za hodnocení pracovníků útvaru. Promyšlená organizace provozu školy a funkční delegování kompetencí přispívá k jejímu bezproblémovému chodu.

Ředitelka řídí a koordinuje činnost vedoucích pracovníků, kterými jsou zástupkyně ředitelky, výchovný poradce a vedoucí útvarů. Jejím poradním orgánem je kolegium učitelů a pedagogická rada, která se zabývá průběhem a hodnocením výchovně-vzdělávací činnosti. Ze zápisů metodického sdružení a předmětových komisí vyplývá záměr pedagogů řešit nejen

organizační, ale i pedagogickou problematiku (např. sjednocení klasifikace, nároků na žáky, výběr učebnic), což napomáhá k výměně zkušeností ve výchovně-vzdělávací práci.

Informace uvnitř školy jsou předávány osobně, prostřednictvím školního rozhlasu, operativních porad svolávaných vedením školy, vývěsek ve sborovně školy, pedagogické rady, metodického sdružení a předmětových komisí. Informační systém je účinný.

Ve vedení školy převládá vzájemná spolupráce členů. Ředitelka vůči pedagogům uplatňuje důslednost a otevřenost, společnou domluvu o dané problematice. Od pracovníků školy vyžaduje kvalitní výsledky. Učitelé mají možnost aktivně se podílet na chodu školy, přispívat svými náměty ke zlepšení práce, realizaci projektů (např. *Zdravá záda*), při úkolech pro daltonskou výuku nebo přípravě kulturních akcí.

Začínající učitelé využívají možnosti vzájemných hospitací u zkušených kolegů, konzultace jim poskytují uvádějící pedagogové.

Kontrolu provozu a výchovně-vzdělávací činnosti provádějí ředitelka školy a její zástupkyně. Kontrola probíhá podle plánu kontrolní a hospitační činnosti s časovým rozvržením a určením zodpovědnosti. S výsledky hospitací jsou učitelé individuálně seznamováni. Je prováděna analýza výsledků a v případě nedostatků následuje opakovaná kontrola. Zaměstnanci jsou hodnoceni podle předem stanovených kritérií. V nich je upřednostňována kvalita práce ve třídách, míra aktivního zapojení vyučujících do činnosti školy i zodpovědnost při plnění úkolů, kterými jsou pověřeni. Sebehodnocení zaměstnanců dosud v plné míře neprobíhá.

Strategie personálního rozvoje pedagogických pracovníků je realizována v souladu se zaměřením školy. Všichni učitelé, a zejména nově příchozí, absolvovali vzdělávání k daltonské výuce. Dalšího vzdělávání se vyučující účastní dle svých zájmů nebo zaměření na základě výběru z nabídky vzdělávacích institucí. Důraz je kladen na jazykové vzdělávání, kurzy týkající se specifických poruch učení, keramiku, atd. Účelovou dotaci na kurzy informační gramotnosti využili všichni učitelé. Personální politika vedení školy směřuje k vytvoření stabilizovaného pedagogického sboru s převažující odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Personální podmínky vzdělávání měly v základní škole velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola má pro výchovně-vzdělávací činnost k dispozici dva objekty. V hlavní budově jsou třídy prvního až devátého ročníku a školní jídelna. Školní družina využívá kromě samostatné budovy a školní zahrady, nacházejících se v areálu školy, vzhledem k nedostatku vhodných místností také dvě učebny v hlavní budově. Kvalitu materiálních podmínek a estetickou úroveň celého objektu zvýšila rozsáhlá rekonstrukce. Dokončením přístavby a půdní vestavby získala škola nové učebny a další provozní místnosti. Poměrně stísněné prostory dvou tříd 1. stupně v půdní vestavbě však neumožňují plně rozvíjet některé výukové postupy a relaxační činnosti. Interiér celé školy je esteticky vyzdoben především výtvarnými pracemi žáků, na chodbách je doplněný dokumentačním a informačním materiálem. Kromě kmenových tříd má škola odbornou učebnu pro výuku výpočetní techniky a keramickou dílnu. Nadstandardně je vybavena studovna s rozsáhlou knihovnou. K výuce praktických činností (*pěstiteckých prací*) mají žáci k dispozici skleníky a ovocný sad. V některých třídách je starší opravený žákovský nábytek, jiné naopak byly vybaveny novými výškově nastavitelnými školními židlemi a lavicemi. Především na 1. stupni základní školy mají žáci možnost využívat v rámci projektu *Zdravá záda* relaxační míče. Pro výuku přírodovědných předmětů a cizích jazyků však škola nemá samostatné odborné učebny. K výuce tělesné

výchovy využívá kromě vlastní tělocvičny i sportoviště místní tělovýchovné organizace a nedaleké základní školy.

Škola pro žáky zajišťuje většinou ucelené řady učebnic, učební texty a pracovní sešity v dostatečném množství. Učitelé mají ve škole k dispozici hlavně starší učební pomůcky, které jsou na 1. stupni umístěny jak v kabinetech, tak v kmenových třídách. Na 2. stupni jsou učební pomůcky v odborných kabinetech nebo v učebnách, jejichž vybavení a výzdoba je zaměřena na určité předměty. Audiovizuální technika je rozmístěna jen v některých učebnách a učitelé si ji musí v případě potřeby do tříd, kde vyučují, přenášet nebo se do nich s celou třídou přesouvat. Učebna výpočetní techniky je vybavena staršími i novějšími počítači zapojenými do sítě a připojenými na Internet, které si škola pořídila z vlastních zdrojů. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány odpovídající pomůcky.

Vedení školy sleduje využívání učebních pomůcek i didaktické techniky zejména při hospitacích. Tělocvična je k dispozici k různým tělovýchovným aktivitám také veřejnosti. Ředitelka a její zástupkyně ve spolupráci se zřizovatelem plánují a průběžně realizují drobné opravy, úpravy a výměnu školního nábytku.

Úroveň materiálně-technických podmínek školy byla celkově velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávací program Základní škola, č. j. 16 847/96-2, podle kterého se ve škole vyučuje, je v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Výuka ve škole probíhala podle platných učebních dokumentů. Časová dotace všech předmětů ve všech ročnících byla v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Od začátku školního roku škola reagovala na úpravu učebního plánu navýšením týdenní hodinové dotace o jednu vyučovací hodinu v 7. ročníku. Rozvrh hodin i sledovaná reálná výuka vycházely z učebního plánu vhodně rozpracovaného na podmínky školy.

Integrované žáky škola eviduje a zpracovává pro ně individuální vzdělávací programy v souladu s odborným doporučením. S jejich obsahem jsou prokazatelně seznámeni zákonní zástupci žáků a příslušní učitelé.

Povinná dokumentace je ve škole vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání a výchovy žáků.

Kontrolu plnění učebních osnov provádí vedení školy zejména při hospitační činnosti. Naplňováním učebních osnov se zabývají také předmětové komise a metodické sdružení. Výsledky kontrol jsou analyzovány a pravidelně vyhodnocovány především na jednáních kolegia učitelů a v pedagogické radě. V případě zjištěných nedostatků jsou přijata účinná opatření k jejich odstranění.

Organizace výchovy a vzdělávání ve škole vychází z *Řádu školy*. Výchovně-vzdělávací činnost se řídí rozvrhem hodin a hodnocení žáků probíhá podle zásad *Vnitřního klasifikačního řádu*.

Řád školy byl projednán na pedagogické radě. Jeho ustanovení odpovídají požadavkům příslušného právního předpisu. Vychází z Deklarace práv dítěte, klade důraz na sounáležitost žáků se školou a vhodně zachycuje jejich práva.

V rozvrhu hodin jsou psychohygienické zásady převážně akceptovány. Přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou desetiminutové, po 2. vyučovací hodině je zařazena přestávka

v délce dvaceti minut a po 6. vyučovací hodině přestávka patnáctiminutová. Odpočinek žáků mezi dopoledním a odpoledním vyučováním umožňuje přestávka v délce sedmdesáti minut.

Vnitřní klasifikační řád přispívá ke sjednocování hodnocení žáků v rámci celé školy. Značná pozornost je v něm věnována hodnocení žáků se specifickými vývojovými poruchami učení.

Řády odborných učeben, schválené ředitelkou školy, jsou vypracovány s ohledem na jejich provoz, dodržování zásad bezpečnosti a zacházení s materiálním vybavením.

Žáky informují především třídní učitelé v rámci pravidelně konaných třídnických hodin, aktuální informace získávají z hlášení školního rozhlasu a z vývěsek na nástěnkách. Rodiče jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí informováni zápisy v deníčcích, žákovských knížkách a také na chráněných e-mailových osobních adresách jednotlivých žáků školy. Učitelé do nich jedenkrát týdně zapisují hodnocení a známky žáků i údaje o aktuálních akcích pořádaných školou a rodiče si je mohou kdykoliv zjistit. Podrobnější informace získávají na čtvrtletně konaných hovorových hodinách a třídních schůzkách. K osobnímu kontaktu se zákonnými zástupci žáků mají všichni učitelé jedenkrát týdně stanoveny konzultační hodiny. Se zhoršením prospěchu nebo výchovnými problémy žáků jsou rodiče třídními učiteli bezprostředně seznámeni. Závažné prohřešky žáků jsou s jejich rodiči projednány ve výchovné komisi. Informační systém vůči žákům a rodičům je pružný a účinný.

Do fungujícího výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy. Jejich působení koordinuje ve vzájemné spolupráci výchovná poradkyně s metodičkou prevence. Plánovaná činnost zahrnuje pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, poradenství v profesní orientaci a primární prevenci nežádoucích vlivů. K nápravě vývojových poruch dochází ve výuce i v odborně vedeném logopedickém a dyslektickém kroužku. Výchovná poradkyně spolupracuje s rodiči žáků, příslušnými odbornými pracovišti a učiteli. K profesní orientaci poskytuje včas potřebné informace. Výsledky přijímacího řízení vyhodnocuje a analyzuje. Prioritně se zaměřuje na vzdělávací problémy žáků. Ve spolupráci s metodičkou prevence řeší také jejich výchovné problémy. O účinnosti systematické a neformální prevence s využitím vhodných tematických okruhů učiva, besed a jednorázových akcí svědčí skutečnost, že v posledním období škola nezaznamenala závažné přestupky nebo ohrožení žáků.

Výše uvedené skutečnosti přispívají k naplnění jednoho z hlavních cílů školy, kterým je vytvořit důvěryhodné klima, v němž žáci nacházejí pochopení a pomoc při řešení svých problémů. Příznivá atmosféra je podmíněna i estetickým prostředím a partnerskými vztahy mezi žáky a učiteli i zaměstnanci školy navzájem. Ve vyučování učitelé vytvářeli příjemné pracovní prostředí. Žáci se navzájem respektovali a slušně vystupovali. Většina z nich usilovala o dosažení dobrých výsledků a vhodnou prezentaci školy na veřejnosti.

Klima školy, výchovné poradenství i primární prevence vytvářejí příznivé podmínky k všestrannému pozitivnímu rozvoji žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, matematika, anglický jazyk, přírodověda, hudební výchova a výtvarná výchova na 1. stupni základní školy

Plánování učiva z hlediska časového rozvržení nebylo předloženo. Na hospitované hodiny se učitelky připravily pečlivě především vzhledem k obsahu učiva, střídání činností a vhodných metod. Méně se zaměřily na diferencované zadávání úloh žákům se specifickými vývojovými poruchami učení. Vynikajícím způsobem byly připraveny hodiny anglického jazyka.

Kvalitní metodické i odborné vedení výuky bylo dáno velmi dobrým personálním zabezpečením. Pouze ojediněle se vyskytly drobné nedostatky v organizaci některých částí hodin.

Výuka probíhala ve velmi dobře vybavených třídách s netradičně uspořádaným žákovským nábytkem. V každé třídě byl k dispozici relaxační koberec. Žáci využívali pracovní listy, sešity a učebnice. Pomůcky však účelně doplnily výuku jen v některých hodinách. Procvičení učiva v angličtině zefektivnily magnetofonové nahrávky. Daltonská výuka byla pomůckami zabezpečena v souladu s požadavky tohoto programu.

Většina hospitovaných hodin byla vedena účelně s maximálním využitím času. Frontální a skupinové činnosti se vhodně doplňovaly. V hodinách českého jazyka a matematiky převažovalo procvičování látky. V přírodovědě vyučující zpestřila výklad nového učiva hrami s kartičkami a obrázky, což vedlo žáky k aktivitě a samostatnému vyvozování nových poznatků. V hudební výchově rozvíjela učitelka především pěveckou a rytmizační složku, využila též hudebních her. Sezení žáků na míčích v této hodině nebylo vzhledem k správnému dýchání při zpěvu, tvorbě tónů a rytmizaci vhodné. Žáci byli méně soustředění, efektivita výuky klesala. Výuka anglického jazyka byla charakteristická činnostním pojetím s aktivním rozvojem komunikace. Tomu odpovídala i úroveň znalostí žáků. Sledované hodiny byly vedeny v angličtině a měly vynikající úroveň. Ve výtvarné výchově získávali žáci nové dovednosti a přirozeným způsobem se seznamovali s dalšími výtvarnými technikami. Ve všech hodinách žáci pracovali podle jasných a srozumitelných pokynů vyučujících a dobře zvládali uložené úkoly. V případě potřeby jim učitelky poskytovaly individuální pomoc.

Pro dodržování psychohygienických zásad škola vytváří velmi dobré podmínky. V hodinách s často se střídajícími pracovními činnostmi byla únava žáků kompenzována. Přispívaly k tomu i relaxační míče využívané v rámci projektu *Zdravá záda*. Sezení na nich žáci střídali se sezením na židlích. Pitný režim byl zabezpečen ve spolupráci s rodiči, děti si nosily nápoje z domova. Tempo výuky bylo přiměřené možnostem žáků.

Prostřednictvím vhodně volených a často se střídajících metod byli žáci motivováni k aktivitě. Většina z nich pracovala nebo spolupracovala na zadaných úkolech se zájmem a s chutí se do činností zapojovala. Motivací pro ně byla i práce ve stabilně určených skupinách, jejichž výsledky učitelky průběžně dlouhodobě hodnotí. Velmi oblíbenými činnostmi byly pro žáky úkoly zadávané v rámci daltonské výuky, ve kterých měli možnost výběru pořadí při plnění úkolů s následným bodovým hodnocením.

Vstřícný přístup učitelek k žákům přispíval ke klidné, tvůrčí a přátelské atmosféře. Učitelky osobnost žáka tolerovaly a rozvíjely vhodně volenými metodami. Ve výuce se žáci projevovali přirozeně, akceptovali stanovená pravidla chování, plnili pokyny a většinou se chovali ukázněně. Vlastní názor uplatňovali při řešení úkolů ve skupinách. Prostor pro diskusi a argumentaci k danému tématu využívali jen ojediněle. Rozvoji komunikativních a sociálních dovedností byla věnována cílená pozornost jen v některých sledovaných hodinách.

Žáci byli učitelkami průběžně slovně hodnoceni. Povzbuzujícím prvkem byla motivační hodnocení (razítka, body, pochvaly) a hodnocení v rámci daltonské výuky. Klasifikace diktátů v českém jazyce byla sjednocena v rámci činnosti metodického sdružení a podložena stanovenými pravidly pro jejich hodnocení. V závěru každé hodiny vedly učitelky žáky postupně k vlastnímu sebehodnocení a ojediněle i k hodnocení spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni měly velmi dobrou úroveň.

Český jazyk na 2. stupni základní školy

Vzdělávací cíle navazovaly na základní učivo uplynulého školního roku. Jejich výchovná a vzdělávací složka byla vyvážená zejména v hodinách literární výchovy a slohu. Vzdělávací potřeby žáků učitelé zohledňovali diferencovanými úkoly i přípravou učebních materiálů, s nimiž žáci pracovali individuálně nebo ve skupinách.

Obě učitelky českého jazyka splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tím byla především ovlivněna věcná stránka výuky. V účinnosti aplikovaných metod a forem práce byly shledány dílčí nedostatky.

Výuka českého jazyka probíhala v kmenových třídách. Čisté a esteticky vyzdobené učebny svou velikostí a vybavením odpovídaly počtu žáků i charakteru prováděných činností. Pro sledovaný předmět však postrádaly podnětnost. Dařilo se účelně zařadit práci s učebnicemi, kopírovanými učebními materiály a rozmanitými jazykovými příručkami.

Většina hospitovaných hodin se vyznačovala klasickou strukturou. Převažoval frontální charakter výuky s rolí učitele jako organizátora. Ve zbývajících se žáky dařilo aktivizovat společným vyvozováním učiva, využitím mezipředmětových vztahů, formou zajímavé individuální a skupinové práce nebo správnou aplikací znalostí. Žáci reagovali na podněty učitelů a nové informace často získávali individuálně nebo v rámci vzájemné spolupráce. Metody a formy práce se přiměřeně střídaly. Byly aplikovány vždy efektivně vzhledem k charakteru probírané látky, ale někdy méně vhodně k možnostem některých žáků. Přesto spolu s optimálním tempem výuky přispívaly k upevnování nových znalostí, dovedností i vytváření příznivé psychohygieny.

Většina žáků sledovala výuku se zájmem a očekáváním. Spolupracovali s učiteli a ochotně plnili zadané úkoly. Při chybném řešení hledali zdůvodnění, převážně aplikovali vhodná pravidla na sledovaný jev a k upevnění správného postupu přispívali uváděním dalších příkladů. V literární výchově a slohu často probíhala výuka prožitkem, na níž se aktivně podílela většina žáků.

Pěkné vztahy v hodinách napomáhaly k vytváření příznivého učebního prostředí. Žáci se navzájem respektovali a učitelé je vychovávali k toleranci. Při ústní prezentaci znalostí žáků, i když se učitelé snažili jejich projev kultivovat, bylo patrné méně výstižné a někdy nespisovné vyjadřování. Úspěšně rozvíjet širší komunikativní dovednosti se dařilo jen ojedinele.

Hodnocení žáků bylo prováděno převážně slovně, pochvalou a ojedinele motivační klasifikací. Učitelé s žáky rozebírali nedostatky, ale méně účelově je vedli k uvědomění si vlastních rezerv. V závěru hodin často probíhalo vzájemné hodnocení a sebehodnocení výsledků práce samotnými žáky.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v českém jazyce celkově na velmi dobré úrovni.

Matematika na 2. stupni základní školy

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla pečlivá a svědomitá. Reálně stanovené vzdělávací cíle, které vycházely ze znalostí aktuálního složení tříd, se v průběhu sledovaných hodin dařilo většinou naplňovat. Probírané učivo na sebe plynule a logicky navazovalo. K diferenciaci učiva vzhledem k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami v průběhu výuky docházelo pouze ojedinele.

Ze dvou vyučujících, které zajišťují výuku matematiky, jedna svým vzděláním nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. To se projevovalo v občasných drobných nedostatecích v metodickém vedení výuky.

Pouze ojedinělá výzdoba zaměřená na matematiku v dostatečně prostorných a esteticky upravených kmenových učebnách, ve kterých sledovaná výuka probíhala, nepodněcovala dostatečně zájem žáků o tento předmět. Ve všech hospitovaných hodinách žáci vhodně využívali učebnice, které jim sloužily především jako zdroj příkladů. Občas řešili úkoly, které pro ně připravily a nakopírovaly učitelky.

Výuka byla ve všech sledovaných hodinách vedena frontálně s využíváním řízeného rozhovoru. Při tom se nedařilo do vyučovacího procesu zapojit všechny žáky. Vyučující spolupracovaly s aktivnějšími žáky, ostatní spíše pasivně přijímali nové poznatky. Při samostatných pracích, zařazovaných v menší míře, bylo začlenění žáků do výuky důslednější. Žáci pracovali podle jasných a srozumitelných pokynů a vyučující jim poskytovaly v případě potřeby individuální pomoc. Výuka byla vedena věcně a odborně správně, učitelky dbaly na matematické vyjadřování žáků a správný zápis úloh. Ve většině hospitovaných hodin kvalitně pracovaly s chybou. Psychohygienické zásady byly převážně respektovány. Někdy však vyučující nedokázaly včas reagovat na zvýšenou únavu žáků zařazením relaxačních činností.

Vstupní motivace byla v úvodu hodin nahrazována seznámením žáků s cílem a průběhem výuky. Během vyučovacích hodin vyučující využívaly k motivaci životních zkušeností žáků, mezipředmětových vztahů, aktualizovaly vhodně učivo a zařazováním slovních úloh poukazovaly na praktické aplikace získaných vědomostí. Pozitivního povzbuzování, především formou pochval, však využívaly v menší míře.

Ve všech sledovaných hodinách byla navozena klidná pracovní atmosféra. Vztah učitelk a žáků byl založen na vzájemné důvěře, toleranci a dodržování dohodnutých pravidel chování. Při frontální výuce převládala verbální projev vyučujících a nebyl vytvářen dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Ti bez obav kladli dotazy, ale ke vzájemné komunikaci a spolupráci mezi nimi nedocházelo. Pouze ojediněle u tabule komentovali své výpočty.

Hodnocení žáků prováděly učitelky průběžně především verbálně. Stručné odpovědi žáků během řízeného rozhovoru však neumožnily ověření hlubšího pochopení učiva. K sebehodnocení ani hodnocení spolužáků nebyli žáci ve sledované výuce vedeni. Zhodnocení individuálních výkonů žáků bylo provedeno pouze v závěru jedné hospitované hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání měly v matematice dobrou úroveň.

Dějepis na 2. stupni základní školy

Vyučovací cíle odpovídaly požadavkům učebních osnov, i když většinou převládala vzdělávací složka předmětu nad výchovou. Příkladně se podařilo stanovit cíl v šestém ročníku v návaznosti na znalosti žáků z vlastivědy na 1. stupni základní školy. Ve vyšších ročnících plošně vytčené cíle nezohledňovaly jednotlivce nebo skupiny s ohledem na jejich individuální možnosti.

Odborná a pedagogická způsobilost učitele se více projevila ve věcné správnosti učiva než ve volbě metod a forem práce.

Výuka probíhala v kmenových třídách a byla zajištěna základními vhodnými učebními pomůckami vzhledem k charakteru učiva, efektivitě vzdělávání i samostatným činnostem žáků.

Vnitřní členění hodin směřovalo k dosažení vytčených cílů. Méně efektivní frontální výuka se vyznačovala dominantní rolí učitele s jeho převažujícím verbálním projevem. Naopak

vzdělávání založené na kooperativních technikách, kde žáci získávali aktivně nové poznatky, mělo vyšší úroveň. Žáci pracovali samostatně nebo ve skupinách, komunikovali mezi sebou, prezentovali výsledky své práce a učitel pouze koordinoval jejich činnost. Méně pozornosti bylo věnováno stanovení diferencovaných úkolů a patřičné relaxaci žáků s individuálními vzdělávacími potřebami.

Rozdílná účinnost motivace se projevovala v zájmu žáků o výuku. Většinou rádi a ochotně využívali vlastní zkušenosti, uplatňovali mezipředmětové vztahy, vyvozovali historické zákonitosti a nacházeli je i v současném společenském dění. Jejich zájem podněcovaly také prezentované zajímavosti, texty vybrané z doplňkové literatury, vhodné pomůcky, encyklopedie, tvořivé úkoly i vlastní úspěchy provázené pozitivním hodnocením učitelem či spolužáky. Méně aktivní žáky se naopak nepodařilo vždy motivovat tak, aby i oni pocítili radost z výsledků své práce.

Ve všech hodinách byla navozena příznivá pracovní atmosféra. Žáci většinou spolupracovali s učitelem. Nové poznatky vyvozovali a vyjadřovali vlastní názory a postoje k probírané problematice. Převažovala vyrovnaná komunikace. V některých částech hodin zaujímali dominantní roli žáci, jinde převládající verbální projev učitele nepřispíval k rozvíjení širších komunikativních dovedností žáků.

Převažující slovní motivační hodnocení s pochvalou a upozorněním na nedostatky přispívalo k zájmu žáků o výuku. Zatímco v průběhu hodin probíhalo často adresné hodnocení zejména aktivních žáků, závěrečné hodnocení s výjimkou jedné hodiny mělo plošný a obecný charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu měly velmi dobrou úroveň.

Fyzika, chemie a přírodopis na 2. stupni základní školy

Výchovně-vzdělávací cíle ve sledované výuce směřovaly jak k upevňování a procvičování učiva z minulého školního roku nebo z minulých hodin, tak k získávání nových vědomostí. Příprava učitelek na výuku byla zejména v daltonském bloku pečlivá a důsledná. Plánované cíle byly pro žáky přiměřené a probírané učivo vždy navazovalo na předcházející témata. V průběhu vyučovacích hodin učitelky stanovené výukové cíle převážně konkretizovaly. Diferencovaný přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami realizovaly výjimečně.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost jedné z vyučujících neměla negativní vliv na průběh vyučovacích hodin.

Výuka probíhala převážně v kmenových učebnách. Výzdoba těchto tříd byla estetická, avšak vzhledem k vyučovacím předmětům méně podnětná. Výuka daltonského bloku se uskutečnila ve studovně vybavené vhodným nábytkem a studijní literaturou umožňující získávat informace z různých zdrojů. Vyučující nevyužívaly v dostatečné míře didaktickou techniku a učební pomůcky. Učebnice a pracovní sešity sloužily žákům jako zdroj příkladů a problémových úloh.

Vnitřní členění vyučovacích hodin odpovídalo výukovým cílům a zvoleným formám vyučování. Ve struktuře některých hodin chybělo vzhledem k nedostatku času závěrečné shrnutí učiva, utřídění nových vědomostí, zhodnocení práce žáků a dosažených výsledků. Ve většině hodin převládala frontální výuka zaměřená často na několik aktivnějších žáků. Převažovala přitom role učitelek. Důslednější zapojení do činností probíhalo při samostatné práci v daltonském bloku, kdy žáci ve skupinách spolupracovali při řešení hlavních i rozšiřujících úkolů. Pracovali při tom podle jasných a srozumitelných pokynů učitelky

z úvodní hodiny. Vyučující jen kontrolovaly práci skupin a individuálně žákům pomáhaly. Přitom se zřetelně projevovala jejich funkce organizátorek činnosti žáků. Z vyučovacích metod využívaly výklad, samostatnou práci a řízený rozhovor. K relaxaci žáků docházelo pouze během daltonského bloku přecházením po studovně a střídáním činností. Jiná záměrná relaxace nebyla realizována. Tempo výuky učitelky přizpůsobovaly aktuálnímu stavu vědomostí i pozornosti žáků ve třídě.

Na začátku všech vyučovacích hodin učitelky seznámily žáky se stanovenými vzdělávacími cíli nebo s průběhem výuky, hlubší úvodní motivaci však uplatňovaly jen v některých z nich. Výrazný motivační účinek v průběhu hodin mělo v daltonském bloku zařazování skupinové práce spojené s praktickými činnostmi, při kterých byla aktivita a pozornost žáků vyšší než v hodinách vedených frontálním způsobem. Vyučující také využívaly životních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů.

Postoje a přístup učitelky k žákům přispívaly ve třídách k vytváření vhodného pracovního klimatu. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání i chování a většinou vhodně reagovali na pokyny vyučujících. Dodržovali pravidla komunikace s vyučujícími, někdy však při frontálně vedené výuce na otázky kladené vyučujícími odpovídalo současně více žáků. Při komunikaci se žáky vyučující někdy odpovědi žáků zbytečně opakovaly nebo doplňovaly a tím je nevedly k jasnému a srozumitelnému vyjadřování. Pro sdělování názorů žáků a diskusi vytvářely prostor jak při řízeném rozhovoru, tak při skupinových formách výuky v daltonském bloku, kdy kromě komunikativních dovedností rozvíjely i jejich sociální kompetence (spolupráci při řešení úkolů, vzájemné respektování a toleranci).

Vyučující průběžně ověřovaly vědomosti žáků především formou řízeného rozhovoru. V daltonském bloku předem žákům sdělily zásady hodnocení úkolů. V závěru výuky si žáci vyznačili splnění hlavního úkolu na nástěnce. Jiné formy sebehodnocení a vzájemné hodnocení byly využívány méně často.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice, chemii a přírodopisu byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola sleduje a vyhodnocuje výsledky výchovy a vzdělávání za jednotlivá klasifikační období. Pravidelně k tomu využívá i komerční testy a vlastní prověrky především z českého jazyka a matematiky. Zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání škola získává také prostřednictvím úspěšnosti žáků v soutěžích, olympiádách a v přijímacím řízení na střední školy.

Výsledky práce tříd i jednotlivců jsou vyhodnocovány a analyzovány na jednáních pedagogické rady, předmětových komisí a metodického sdružení.

Průběh vzdělávání a výchovy měly v základní škole celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola již třetím rokem spolupracuje s rehabilitačním oddělením *Fakultní dětské nemocnice v Brně* a s *Krajskou hygienickou stanicí Brno* při realizaci projektu *Zdravá záda*.

Žáci školy se účastní olympiád, sportovních, literárních, výtvarných a matematických soutěží, ve kterých dosahují velmi dobré výsledky.

Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím svých webových stránek, článků v místním a regionálním tisku i televizními reportážemi. Pro rodiče a další zájemce pořádá dny otevřených dveří.

Škola se aktivně zapojuje do společenského dění ve svém spádovém obvodu. Pravidelně organizuje *Vánoční jarmark* pro všechny občany, pořádá koncertní vystoupení ke Dni matek. Na společenských událostech vystupuje školní pěvecký soubor *Skřivánek*.

Žákům se nabízí možnost práce v různě zaměřených zájmových kroužcích a nepovinných předmětech.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina č. 1/1994*, vydaná Statutárním městem Brno, Městská část Brno-Slatina ze dne 24. června 2004
2. *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č. j. 20 130/04-21 s účinností od 1. září 2004 ze dne 13. července 2004
3. *Návrh koncepce řízení Základní školy Přemyslovo nám. 1 Brno* ze dne 8. dubna 1998
4. *Plán práce ZŠ Přemyslovo náměstí 1 v Brně pro školní rok 2004/2005* ze dne 25. srpna 2004
5. Třídní knihy všech tříd - školní rok 2004/2005
6. Třídní výkazy všech tříd - školní rok 2004/2005
7. Katalogové listy všech tříd - školní rok 2004/2005
8. *Směrnice č. 1 organizační řád* ze dne 3. ledna 2001
9. *Řád školy* ze dne 1. září 2001
10. *Výroční zpráva za školní rok 2003/2004* ze dne 24. srpna 2004
11. Rozvrh hodin všech tříd platný v době inspekce
12. Rozpis zvonění na školní rok 2004/2005
13. *Přehled nepovinných a volitelných předmětů 2004/2005*
14. *Vnitřní klasifikační řád Základní škola Přemyslovo náměstí 1, Brno 627 00*, s účinností od 4. září 2000 ze dne 23. srpna 2000
15. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005
16. *Zápisy z metodického sdružení ve školním roce 2004/2005*
17. Zápisy z předmětových komisí ve školním roce 2004/2005
18. Podkladová dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků působících v základní škole v době inspekce včetně dokladů o dosaženém vzdělání
20. *Učební plán základní školy – šk. rok 2001/2002*
21. *Učební plán základní školy – šk. rok 2002/2003*
22. *Učební plán základní školy – šk. rok 2003/2004*
23. *Učební plán základní školy – šk. rok 2004/2005*
24. *Organizační směrnice Vnitřní řídicí kontrola*, s účinností od 1. dubna 2003 ze dne 1. dubna 2003
25. *Plán kontrolní a hospitační činnosti 2004/2005*

26. *Plán kontrolní a hospitační činnosti – ZŘ školní rok 2004/2005*
27. *Vzorek žákovských knížek, sešitů a písemných prací žáků ve školním roce 2004/2005*
28. *Přehled DVPP - rok 2003 (č. j. ani datum není uvedeno)*
29. *Přehled DVPP - rok 2004 (č. j. ani datum není uvedeno)*
30. *Kriteria přiznání osobního příplatku (nenárokové složky platu) ze dne 1. září 2003*
31. *Pracovní náplně pracovníků školy na školní rok 2004/2005*
32. *Řády odborných učeben platné ve školním roce 2004/2005*
33. *Plán výchovného poradenství na školní rok 2004/2005*
34. *Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005*
35. *Individuální vzdělávací plán integrovaného žáka ve školním roce 2004/2005*
36. *Osobní dokumentace žáků se specifickými poruchami učení a chování ve školním roce 2004/2005*
37. *Kolegium učitelů – poradní orgán ŘŠ ze dne 25. srpna 2004*
38. *Uvádějící učitelé – školní rok 2004/2005*
39. *Rozdělení školních a mimoškolních funkcí mezi pedagogické a ostatní pracovníky školy ve školním roce 2004/2005*
40. *Inspekční zpráva, č. j. 127 214/2000-11081 ze dne 16. května 2000*

ZÁVĚR

Příznivé personální zabezpečení výuky učitelů, kteří převážně splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti i promyšlené přidělování úvazků, při kterém jsou vedením školy zohledňovány aprobovanost učitelů a jejich pedagogické zkušenosti, umožňují kvalitní realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Organizace školy je funkční. Systém vedení zaměstnanců spolu s propracovanou koncepcí kontrolní a hospitační činnosti vytvářejí příznivé podmínky pro plynulý průběh výchovně-vzdělávacího procesu. Strategie personálního rozvoje pedagogických pracovníků i další vzdělávání učitelů jsou prováděny v souladu se zaměřením školy a přispívají k velmi dobrým výsledkům vzdělávání.

Vedení školy soustavně pečuje o zlepšování materiálně-technických podmínek. Po provedených rozsáhlých rekonstrukcích a přístavbě jsou ve škole odpovídající prostorové a materiální podmínky především pro výchovně-vzdělávací činnost v základní škole. Výuka probíhá v esteticky upravených kmenových třídách. Škola však nemá pro výuku některých, (především přírodovědných) předmětů vhodné odborné učebny. Výjimku tvoří učebna informatiky a studovna. Didaktická technika a učební pomůcky byly ve vyučování využívány jen v menší míře.

Organizace výchovy a vzdělávání v základní škole vychází ze schválených učebních dokumentů. Na 1. stupni byla výchovně-vzdělávací činnost charakterizována zařazováním vhodných a efektivních metod i sprvky činnostního pojetí výuky. Účinná motivace podněcovala zájem žáků o probírané učivo. Žáci byli cíleně vedeni k sebehodnocení, menší prostor měli pro rozvoj komunikativních dovedností. Ne vždy byly, vzhledem k obsahu učiva, účelně využity názorné a drobné pomůcky. Sezení na míčích ojedinele snížilo efektivitu výuky. Na 2. stupni v běžné výuce převládala frontální výuka s využíváním řízeného rozhovoru, do kterého se zapojovali spíše aktivnější žáci. Efektivnější metody byly aplikovány zejména v daltonských blocích, kde žáci ve skupinách spolupracovali na řešení

zadaných úloh, vzájemně komunikovali, využívali různých zdrojů informací a rozvíjeli tak své sociální kompetence. K zájmu žáků o probíranou látku přispívalo i činnostní pojetí při zvládnutí praktických úkolů. Poradensko-preventivní systém školy je promyšlený a funkční. Příznivé klima školy je pozitivně ovlivněno velmi dobrými podmínkami vzdělávání, příjemnými partnerskými vztahy i kvalitní organizací školní i mimoškolní činnosti žáků.

Od poslední inspekce, provedené v roce 2000, došlo ve škole ke zlepšení v oblastech personálních podmínek vzdělávání, řízení školy i prostorových podmínek pro uskutečňování výchovy a vzdělávání. V oblasti výchovně-vzdělávací činnosti si škola udržela velmi dobrou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala v. r.
Člen týmu	Mgr. Eva Šefránková	Eva Šefránková v. r.
Člen týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková v. r.
Člen týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka v. r.

Ve Znojmě dne 29. září 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 10. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Světlana Brankovská, ředitelka školy	Světlana Brankovská v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor školství	2004-11-04	12-1040/04/219-952
Statutární město Brno, MČ Brno-Slatina	2004-11-04	12-1040/04/219-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.